

ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ȘI DIGITALIZAREA: TIMP ONLINE ȘI TIMP OFFLINE

HIGHER EDUCATION AND DIGITIZATION: ONLINE TIME AND OFFLINE TIME

BUTNARU (CIOBOTAR) Alina

Drd., Univeristatea Ștefan cel Mare din Suceava, alinabutnaru91@yahoo.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-8240-2194>

***Abstract.** The limits of technology are still unknown. It will bring more and more change, and the direction of the world economy will inevitably be influenced by this. On the other hand, specialists in all fields are an important resource for evolution. In this context, those who train future professionals need to be always active, up to date with legislative changes, accounting programs, modern platforms for analyzing data and conveying correct reasoning for interpreting results and finding solutions for specific situations. The burnout phenomenon is becoming a topic of discussion at many international conferences and the consequences can be very serious. Digitization has brought with it many opportunities, but the challenges must be managed in such a way that in 20 years' time they do not balance the benefits. To confirm the existence of this situation, we have highlighted the number of articles of each country, using specific search terms, made a theoretical analysis of the causes that can lead to stress, overload, a list of the main existing solutions, and finally we have concluded that the balance between online and offline must ensure firstly health, and then performance.*

Keywords: education, digitization, online, offline, burnout.

JEL Classification: A20, M41.

Introducere. Digitalizarea a adus cu ea provocări, dar și soluții importante. Cadrele didactice universitare au identificat metode interactive de predare, au acces la baze mari de date, articole științifice, participări la conferințe cu practicieni de pe diferite continente, iar dezvoltarea lor profesională este mult mai intensă. Învățământul contabil este influențat de multe alte domenii, pentru că reflectarea situațiilor companiilor active pe diferite piețe este foarte importantă pentru investitori, angajați, management. Cu această ocazie, urmărirea schimbărilor ce au loc în diferite industrii și țări este mult mai ușor de făcut odată cu amplificarea digitalizării. Programele de contabilitate sunt complexe, tehnologia poate oferi contabililor informații în timp real, solicitate de administratorii firmelor în vederea stabilirii deciziilor, strategiilor viitoare. Dezvoltarea abilităților digitale, filtrarea informațiilor, dezvoltarea capacităților de analiză, interpretarea datelor sunt etape importante care trebuie parcurse și transmise de către cadrele didactice universitare către viitorii profesioniști. Pe de altă parte aceasta presupune un timp relativ mare petrecut online, activ, în fața calculatorului de către reprezentanții mediului academic. Ne-am propus evidențierea principalelor cauze ce pot conduce la o suprasolicitare ca urmare utilizării tehnologiei de către cadrele didactice - *burnout profesional* și accentuarea principalelor soluții. Timpul offline a început să fie o strigență vitală pentru că, în fond, sănătatea cadrelor didactice, odihna, echibrul din viața personală are involuntar consecințe asupra vieții profesionale, iar prin intermediul platformei Web Of Science am evidențiat că există o preocupare în rândul specialiștilor, dat fiind numărul de articole publicate, din diferite țări ale lumii.

Conținut. Tranziția către tehnologie a fost o etapă importantă care a produs schimbări de ordin economic, politic sau social: viteza cu care circulă documentele, informațiile, programele și softwar-urile, capacitatea lor de a prelucra serii mari de date, algoritmi avansați care răspund necesităților utilizatorilor, inovația în medicină și aparatură medicală cu rol vital pentru pacienți. Mediul universitar, inclusiv Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava, investește tot mai mult în cercetare, iar odată cu era digitalizării multe din procesele accesării proiectelor europene au devenit mai accesibile. Câteva din proiectele importante în derulare sunt: *USV DIGITAL – Universitate digitalizată*, *Studentii conectați la profesii emergente*, *Viitor durabil (2022-2025)*, *NetZeRoCities – Centrul Național de Competențe și Soluții pentru Dezvoltarea Orașelor Inteligente Neutre climatic (2022-2025)*, *Crearea și dezvoltarea Centrului de orientare, asociere și consiliere în cariera de cercetător pentru Regiunea de dezvoltare Nord-Est a României în cadrul Universității “Ștefan cel Mare” din Suceava (2023-2025)*, *Artificial intelligence-powered personalized health and genomics libraries for the analysis of long-term effects in COVID-19 patients (AI-PHGL-COVID), (2023-2026)*, *Performanță în formarea profesională prin parteneriatul cu mediul economic pentru dezvoltarea rutei complete de învățământ dual la USV – DUAL USV (2023-2026)*, *Dezvoltarea infrastructurii sociale în USV (acronim DIS-USV) (2024-2025)*, [1]. Parteneriatele mediul academic-mediul privat-instituții de reglementare, a devenit mult mai important și datorită posibilității întâlnirilor online. Cadrele didactice, la fel și studenții, au posibilitatea de a acumula experiență prin parteneriatele cu alte universități europene, stagii de practică, participări la cursuri, explorarea altor sisteme contabile, strategii de afaceri, metodologii de lucru și abordare. Digitalizarea permite inclusiv doctoranzilor analiza unui volum mare de date cu ajutorul diferitor platforme și programe. Mediul online este interesant, activ, dinamic, provocator. Din alt punct de vedere însă, digitalizarea a adus cu ea și o ușoară dependență de tehnologie. Deși scrisul de mână a fost de mult înlocuit cu tastele, *deadline-urile* sunt din ce în ce mai scurte, iar activitățile din ce în ce mai multe. Mediul online este dinamic, dar și comercial, iar contabilitatea este o disciplină atât teoretică, cât și practică, înțelegerea ei presupune atenție, studiu, perseverență, simț critic. Tehnologia are și un efect de suprasolicitare pentru că timpul de muncă al cadrelor didactice, deși asistat și ajutat de aceasta, a devenit mult mai mare. Utilizarea materialelor digitale folosite pentru facilitarea colaborării cu studenții, cu alte cadre didactice, analizarea proiectelor, referatelor online, organizarea platformelor de studiu, transmiterea informațiilor, asigurarea unui *feedback* constant, continuu și constructiv, pregătirea publicațiilor, completarea cataloagelor electronice, asigurarea unui timp optim de afișare, presupune o prezență online aproape nelimitată. Există un risc crescut al apariției suprasolicitării, iar posibilitatea de resimțire a *burnout-ului* poate fi iminentă, Figura 1. Informațiile circulă mai rapid, dar sunt și mult mai multe, concomitent, iar timpul pentru filtrarea, pregătirea unui răspuns este diferit. Există specialiști care atrag atenția asupra micro-stresorilor și a reducerii capacității de a face față stresului, pentru ca tamponurile umane biologice sunt eliminate [2].

COLOCVIU ȘTIINȚIFIC CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ
În memoriam Profesorului Viorel ȚURCANU, ediția III, 15 noiembrie 2024
Învățământul superior contabil: provocări și soluții

Burnout, recunoscut ca diagnostic medical de Organizația Mondială a Sănătății (OMS)			
Online	Offline	Offline	Offline
<ul style="list-style-type: none"> - Predare online și hibridă; - Comunicare constantă prin e-mail și platforme de învățare; - Evaluare digitală; - Gestionarea platformelor de învățare; - Participarea la webinarii și conferințe online; - Administrarea întâlnirilor și colaborărilor online; - Proiecte de cercetare și publicare: - Oferirea feedback-ului detaliat; - Presiunea de a folosi tehnologia la nivel avansat; 	<ul style="list-style-type: none"> - În loc să folosească multe platforme diferite pentru teme, comunicare și notare, profesorii ar trebui să încerce să-și combine instrumentele în mai puține opțiuni; - limite pentru timpul de ecran; - încorporarea elementelor interactive, cum ar fi forumuri de discuții, proiecte de colaborare și activități virtuale de grup; - prioritizarea propriei bunăstare pentru a combate oboseala tehnologică; - cursuri de dezvoltare profesională [3]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Luarea de pauze sau crearea de zone sau zile fără tehnologie; - recunoașterea de către conducere a oboselei tehnologice a cadrelor didactice, care este cauzată de schimbările prea frecvente, să atenueze stresul; - oferirea nivelurilor adecvate de sprijin tehnologic și oportunități de dezvoltare profesională [4]. 	<ul style="list-style-type: none"> - Respectarea Zilei Globale a Decanoctării (prima săptămână a lunii martie, 7.03.2025), [5]. - Echilibrul viață profesională - viață personală; - Prioritizarea factorilor vitali: sănătate, timp personal/timp profesional.

Figura 1. Cauze și soluții ale burnout-ului.

Sursa: prelucrare după [3], [4], [5].

În literatura de specialitate găsim un număr mare de articole ce tratează problematica suprasolicitării, a burnout-ului în contextul tehnologiei. O căutare în platforma Web of Science Core Collection, utilizând termenii burnout, technology, teacher, a oferit 298 articole publicate în perioada 1992-2024, ținând cont că cele mai multe dintre acestea au apărut în anii 2020-2024, un număr de 203 lucrări. Țările de proveniență al celor mai multe dintre publicații sunt, după cum urmează: China - 41, Italia - 7, Spania - 7, Iran - 6, Turcia - 6, USA - 6, Rusia - 4. România și Republica Moldova au publicat câte un singur articol în care se întâlnesc concomitent cei trei termeni, Figura 2.



Figura 1. Producția științifică a țărilor

Sursa: prelucrare proprie cu ajutorul programului Biblioshiny

Digitalizarea este provocatoare și pentru studenți, iar în acest context cadrele didactice trebuie să fie mereu cu un pas înaintea pentru a putea organiza cursurile, seminariile, conferințele în așa fel încât să aducă elementul de noutate al prezentării informațiilor, într-o formulă diferită de ce a descoperit el în insușiile anterioare.

Concluzii. Într-o societate în care viteza de răspuns poate influența desfășurarea activității, în care filtrarea și transmiterea informațiilor este o sarcină ce trebuie tratată cu multă responsabilitate și în care calitatea cunoștințelor este net superioară cantității acesteia, celor care sunt responsabili cu formarea viitorilor specialiști le revine o sarcină dificilă. Faptul că tehnologia va avansa din ce în ce mai mult, iar profesioniștii din domeniul contabil, mediul academic va trebui să se adapteze noilor schimbări este o realitate. Însă nu trebuie neglijate consecințele creșterii timpului pe care îl petrec studenții și cadrele didactice în fața calculatorului. Viața socială, sănătatea fizică și psihică este foarte importantă pentru obținerea unor rezultate favorabile în ceea ce privește formarea viitorilor angajați. Chiar dacă organismul uman trebuie să se obișnuiască cu alt ritm și alt stil de viață datorat inteligenței artificiale, digitalizării, tehnologiei moderne, trebuie păstrate limite în care suntem conectați, activi în mediul virtual și limite în care părțile învățământului superior contabil îl pot folosi pentru stabilirea unui echilibru emoțional sănătos, cu condiția că o oră offline nu trebuie recuperată ulterior cu 3 online. Implimentarea unor soluții fiabile, reale se poate face prin dialogul tuturor părților implicate în activitatea învățământului superior contabil, iar un viitor chestionar adresat acestora ar putea fi util pentru a analiza situația concretă. Fiecare specializare, departament are ritmul său specific sarcinilor, iar colectarea răspunsurilor relevante atât din partea studenților cât și a cadrelor didactice din structura universității la care studiez ar putea contribui la elaborarea unor concluzii complexe, cu soluții practice.

Referințe bibliografice.

1. Serviciul de Management, Programe și Proiecte Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava, Proiecte finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență, <https://smpp.usv.ro/proiecte-in-derulare/proiecte-finantate-prin-planul-national-de-redresare-si-rezilienta/>
2. Goodwin K., 2024, „Beat Digital Burnout”. Education horizons. <https://educationhorizons.com/blog/technology-that-combats-teacher-and-leader-digital-burnout/>
3. <https://www.acacia.edu/blog/7-ways-to-overcome-tech-fatigue-in-teachers/>
4. Halupa, C., & Bolliger, D. U. (2020). Technology fatigue of faculty in higher education. *Journal of Education and Practice*, 11(18), 16-26. <https://doi.org/10.7176/JEP/11-18-02;>
5. <https://www.globaldayofunplugging.org/>